

# Natuurhistorisch Maandblad

Orgaan van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg

**REDACTIE:** R. Geurts; Mevr. Dr. W. Minis-van de Geyn; Dr. P. J. van Nieuwenhoven. **Hoofredacteur:** Dr. E. M. Kruytzer, Bosquetplein 7, Maastricht.

**Voorzitter** van het Natuurhistorisch Genootschap:

Dr. E. M. Kruytzer, Bosquetplein 7, Maastricht.

**Secretaris:** Dr. P. J. van Nieuwenhoven, Trianonstraat 13, Maastricht.

**Penningmeester:** P. Wassenberg, Hertogsingel 87 A, giro 1036366 t.n.v. Natuurhistorisch Genootschap, Maastricht.

**ADMINISTRATIE:** Adreswijzigingen, opgave van nieuwe leden, bestellingen van Maandbladen te zenden aan het Natuurhistorisch Museum, Bosquetplein 7, Maastricht. Tel. 04400—14174.

**Lidmaatschap** f 7,50 per jaar. Het **Maandblad** wordt aan alle leden gratis toegezonden. Prijs voor niet-leden f 10,— per jaar. Afzonderlijke nummers voor niet-leden f 1,—, voor leden f 0,75; dubbelnummers f 2,— en f 1,50. Auteursrechten voorbehouden.

**INHOUD:** Aankondiging van de maandvergaderingen, blz. 117. — De natuur in, blz. 117. — Uit eigen kring, blz. 117. — De omslagtekening, blz. 118. — Nieuwe leden, blz. 118. — Verslagen van de maandvergaderingen, blz. 118. — Drs. P. J. H. van Bree & W. P. Maassen: Over een winterpopulatie van de dwergmuis, *Micromys minutus* (Pallas 1778) uit Midden-Limburg, blz. 121. — A. Ziggelaar S.J.: Van de regen in de drup? Waarnemingen aan de „eeuwige drup” in de Cannerberg, blz. 125. — Dr. J. Hofker: Foraminifera from the Cretaceous of South-Limburg, Netherlands, LXI. blz. 129. — Boekbespreking, blz. 130.

## AANKONDIGING

### VAN DE MAANDVERGADERINGEN

*Te Maastricht, op woensdag 3 okt. 1962,*  
om 19.30 uur in het museum.

Mevrouw Dr. W. A. E. Minis-van  
de Geyn zal spreken over:

„De oudste sporen van de mens”  
(met lichtbeelden).

*Te Heerlen, op woensdag 10 okt. 1962,*  
om 19 uur in het Geologisch Bureau.

tricht, station, om 10.15 uur. Kosten voor leden f 4,50, voor niet-leden f 6,00. Ten einde de lijst van inzittenden te kunnen samenstellen, die nodig is voor het overschrijden van de grens, is het noodzakelijk, naam, voorletters en woonplaats te vermelden bij het opgeven van de deelnemers. Aanmeldingsmogelijkheid tot en met 10 oktober. Men zorg voor bruikbare grensdokumenten. Betaling dit keer uitsluitend konstant tijdens de reis. Bij verhindering a.u.b. tijdig afzeggen, zodat een ander van de vrij gekomen plaats zal kunnen profiteren.

Herfstexcursie in de bossen van Holset op zondag 7 oktober 1962. Vertrek L.T.M.-bus, lijn 1, uit Heerlen om 13.20 uur; lijn 14 uit Maastricht om 13.30 uur. Retour Lemiers.

## DE NATUUR IN

DAGEXCURSIE naar België op zondag 21 oktober 1962, met bezoek aan de vogelmarkt te Luik en een paddestoelentocht in het bos van Esneux.

Vertrek van de autocar uit Heerlen, Royal Theater nabij het station om 9.30 uur, uit Maas-

## UIT EIGEN KRING

† J. Nijpels. Op bijna 80 jarige leeftijd overleed 2 augustus te Heer de heer J. Nijpels, sinds 1912 lid van het Natuurhistorisch Genootschap. Ofschoon wij hem weinig in onze kring zagen — slechts een enkele keer kwam hij het museum binnenstappen — was hij toch een

goede vriend van ons. Meermalen heeft hij ons een belangrijke dienst bewezen en daarvoor zijn wij hem dankbaar.

Zijn werk lag vooral op agrarisch-journalistiek gebied. Vele jaren was hij hoofdredacteur van „De Nieuwe Veldbode”. Juist door het werk van de heer Nijpels heeft dit tijdschrift een goede naam gekregen in landbouwkringen. Nijpels was van plan op 1 sept. het hoofdredacteurschap neer te leggen, maar de dood heeft zijn belangrijke taak reeds eerder doen eindigen. Hij ruste in vrede.

*Benoeming.* Dr. J. K. A. van Boven, docent aan de Katholieke Universiteit van Leuven, is benoemd tot professor in de entomologie. De installatie van de nieuw benoemde hoogleraar zal plaats vinden op 8 oktober. Wij wensen prof. van Boven van harte geluk met deze eervolle benoeming, die een erkenning is van zijn wetenschappelijk werk, en wensen hem nog vele vruchtbare jaren.

Dr. C. G. G. J. van Steenis, bijzonder hoogleraar in de floristiek en plantengeografie van de Indische Archipel en omgeving aan de Rijksuniversiteit van Leiden van wege het Leids Universiteits-Fonds, is benoemd tot gewoon hoogleraar aan dezelfde universiteit, om onderwys te geven in de bijzondere plantkunde. In deze benoeming van rijkswege ligt ongetwijfeld een erkenning van het belangrijke werk, dat Prof. van Steenis als bijzonder hoogleraar verricht heeft. Wij wensen hem hiermede van harte geluk.

#### DE OMSLAGTEKENING

De schildering uit de grot van Lascaux, waarvan Charles Eyck op het titelblad een reproductie geeft, heeft de anthropologen heel wat hoofdbreken bezorgd. Men ziet wat het voorstelt: een bison, die zodanig gewond is, dat de darmen uitpuilen; een man met een vogelkop valt neer of ligt reeds op de grond en dan nog een vogel op een stok. Naast de vogel ligt een stokje of een staf. Verder is er nog een speer, die door de wonde van de bison gaat.

Abbé H. Breuil ziet in de voorstelling een jachtdrama. De tot woede gebrachte bison — let op de opgeheven staart — heeft nog kans

gezien zijn aanvaller op de grond te smakken. De man is reeds dood. Ook de schrijver van het in dit tijdschrift besproken of nog te bespreken boek „Paläopathologie” is deze mening toegedaan. Onverklaard blijven in deze voorstelling van zaken de aanwezigheid van de vogel en de vogelkop van de man.

H. Kirchner heeft een poging gedaan het geheel te verklaren (Anthropos, 47, 1952). De man zou niet dood zijn, maar in extase geraakt zijn bij het offer. Vandaar zijn stijfheid, voorstel van de dood. De vogel is dan de helpende geest, die de offeraar zal begeleiden naar de hemel, zodra hij dood is. Kirchner baseert zijn verklaring op het feit, dat dergelijke voorstellingen nu nog worden aangetroffen bij de Yakuty's in Siberië. Daar vinden wij vogels, gelijkende op die van Lascaux en de offeraar zelf is vaak gestoken in het kleed van een vogel. De Siberische cultuur zou dan een voortzetting zijn van de paleolitische cultuur. In de verklaring van Kirchner blijft echter de moeilijkheid, dat wij hier niet te doen hebben met een offerdier, maar met een gewond dier. Ongetwijfeld heeft de ijstijdmens van Zuid-Frankrijk ons voor een probleem gesteld.

---

#### NIEUWE LEDEN

W. A. G. Roerink, Aylvalaan 26, Maastricht. Biohistorisch Instituut van de Rijksuniversiteit te Utrecht.

H. Vonken, Jul. Bernhardlaan 124, Hoensbroek. Jos. Schulpen, Kerkstr. 11, Dieteren (Susteren).

J. J. H. Wouters, Prof. Spronckpark 14, Beek (L.).

---

#### VERSLAGEN

##### VAN DE MAANDVERGADERINGEN

te Maastricht op 5 september 1962.

De voorzitter, Dr. Kruytzer, verwelkomt bij de opening van de vergadering in het bijzonder de heer W. Otten, die ten gevolge van een verkeersongeval langdurig afwezig is geweest.